

ส่วนที่ ๔

แผนยุทธศาสตร์กรมพัฒนาที่ดิน

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๔.๑ ยุทธศาสตร์กรมพัฒนาที่ดิน

วิสัยทัศน์ : พัฒนาที่ดินให้สมบูรณ์ เพิ่มพูนผลผลิต ในทิศทางการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม

พัฒนาที่ดินให้สมบูรณ์ : อนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลาย พื้นฟู และปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ต่างๆ ที่กรมฯ ได้คิดค้น วิจัย และนำมาพัฒนาต่อยอด สำหรับแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ทำการเกษตร เพื่อให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการผลิตพืช และเป็นการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน : การสำรวจ วิเคราะห์ จำแนกประเภทการใช้ที่ดิน วางแผนการใช้ที่ดิน การบริหารจัดการทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยพิจารณาปัจจัยทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของดิน โดยให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพและยาวนาน

การมีส่วนร่วม : ภาคีเครือข่าย ได้แก่ หมอดินอาสา หมอดินน้อย เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรชุมชนท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ดิน และการเผยแพร่องค์ความรู้ วิชาการด้านการพัฒนาที่ดินผ่านภาคีเครือข่าย เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานพัฒนาที่ดินและนำไปพัฒนาต่อยอด มีการเผยแพร่สู่สาธารณะอย่างกว้างขวาง

พันธกิจ

๑. สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้านการพัฒนาที่ดิน และส่งเสริมการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
๒. เสริมสร้างพัฒนางานวิจัยด้านการพัฒนาที่ดิน และส่งเสริมเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดเป็นรูปธรรมเชิงนวัตกรรม สามารถนำไปถ่ายทอด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเกษตรกร
๓. พัฒนาฐานข้อมูลดิน โดยการสำรวจ วิเคราะห์ และจำแนกดิน เพื่อกำหนดแผนการใช้ที่ดิน พร้อมทั้งกำหนดเขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสม และให้บริการข้อมูลด้านต่างๆ อย่างถูกต้องและทันสมัยเพื่อให้เหมาะสมกับศักยภาพของดิน
๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการพัฒนาที่ดิน โดยการอนุรักษ์ดินและน้ำ การฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และสามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างยั่งยืน
๕. พัฒนาหมอดินอาสา เกษตรกร ยุวเกษตรกร หมอดินน้อย และกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรให้มีความรู้ ความเข้าใจด้านการพัฒนาที่ดิน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นรากฐานในการดำเนินชีวิต และพัฒนาชุมชนตามศักยภาพให้มีความเข้มแข็ง
๖. พัฒนาองค์กรเพื่อให้เป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านการพัฒนาที่ดิน

อำนาจหน้าที่

๑. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาที่ดินและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
๒. ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์และจำแนกดิน เพื่อกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน การกำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน การควบคุมการใช้ที่ดินบริเวณที่มีการใช้หรือทำให้เกิดการปนเปื้อนของสารเคมี หรือวัตถุอันตราย การกำหนดเขตอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งติดตามสถานภาพการใช้ที่ดิน
๓. ศึกษา วิจัย และพัฒนาการปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการเกษตรในไร่นา ตลอดจนการปรับปรุง และพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร
๔. ให้บริการวิเคราะห์ และตรวจสอบดิน น้ำ ปุ๋ย พร้อมให้คำแนะนำเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ดิน
๕. ศึกษา วิเคราะห์ และผลิตแผนที่ภาพถ่าย จัดทำสำมะโนที่ดิน และพัฒนาระบบแผนที่ฐาน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้ การพัฒนาการผลิต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและอื่นๆ

อำนาจหน้าที่ (ต่อ)

๖. ถ่ายทอดผลการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และให้บริการด้านการพัฒนาที่ดิน รวมทั้งสร้างเครือข่ายหมอดินอาสา และกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง เพื่อรองรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี การมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ดินและในด้านอื่นๆ
๗. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ค่านิยมกรมพัฒนาที่ดิน คือ THAI LDD

THAI LDD คือ T เชื้อมั่น H สุขสันต์ A สำเร็จ I บูรณาการ
 L เรียนรู้ D พัฒนา D ปิติยินดี

ระดับบุคคล (Individual)

T = Trust	คนในองค์กรเกิดความเชื่อมั่นไว้วางใจซึ่งกันและกันในทุกระดับ
H = Happiness	คนในองค์กรทำงานอย่างมีความสุข
A = Accomplishment	คนในองค์กรทำงานได้ประสบผลสำเร็จ
I = Integration	คนในองค์กรมีการบูรณาการงานร่วมกัน

ระดับองค์กร (Organization)

L = Learning	เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด
D = Developing	เป็นองค์กรแห่งการพัฒนาตลอดเวลา
D = Delighting	เป็นองค์กรแห่งความปิติยินดี เข้ามาในกรม แล้วมีความสุข

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดินด้วยการสำรวจจำแนกดิน วิเคราะห์ดิน และวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเป็นระบบ
๒. เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยงานวิจัยและเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินเชิงนวัตกรรม
๓. บริหารจัดการทรัพยากรดินอย่างสมดุลและยั่งยืนด้วยการฟื้นฟูปรับปรุงดิน และอนุรักษ์ดิน และน้ำ
๔. สร้างและพัฒนาความเข้มแข็งให้กับหมอดินอาสา เกษตรกร และภาคีเครือข่าย
๕. พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินบนพื้นฐานการมีส่วนร่วม
๖. พัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศด้านการพัฒนาที่ดิน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดินโดยการสำรวจ จำแนกดิน วิเคราะห์ดิน และวางแผนการใช้ที่ดินให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน
๒. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยการพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินสำหรับใช้ประโยชน์ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
๓. เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรดินและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการปรับตัวภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
๔. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของเกษตรกร หมอดินอาสา เครือข่ายด้านการพัฒนาที่ดิน และสถาบันเกษตรกร ในการยกระดับและเพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตร
๕. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน โดยให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางบนพื้นฐานการมีส่วนร่วม
๖. เพื่อสร้างและพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศด้านการพัฒนาที่ดิน

เป้าหมาย

๑. ทรัพยากรดินได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี
๒. งานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมด้านการพัฒนาดินถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓ ต่อปี
๓. ภาคการเกษตรมีการบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทำให้เกษตรกรลดใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรลดลง ร้อยละ ๒๐ ต่อปี
๔. องค์กรมีเครือข่ายด้านการพัฒนาที่ดินที่มีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี
๕. องค์กรมีบุคลากรที่มีสมรรถนะสูงและมีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี
๖. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีการจัดการองค์ความรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศด้านทรัพยากรดินเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของพื้นที่การเกษตรได้รับการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม
๒. ร้อยละของพื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูเพิ่มขึ้น
๓. จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
๔. อัตราส่วนของการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรที่ลดลง
๕. ร้อยละของเครือข่ายด้านการพัฒนาที่ดินที่มีความเข้มแข็ง
๖. ร้อยละของบุคลากรที่มีสมรรถนะสูงและมีประสิทธิภาพในการทำงาน
๗. จำนวนการจัดการองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเพิ่มขึ้น
๘. ร้อยละความพึงพอใจของบุคลากรต่อการพัฒนาองค์กร